

Sygn. akt I C 605/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Dębicy, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Kozik

Protokolant: st. sekr. sądowy Edyta Powrózek

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2015 r. w Dębicy na rozprawie

sprawy z powództwa R. P.

przeciwko (...) Towarzystwu Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w W.

o zapłatę kwoty 27 000,00 zł

I. Zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda R. P. kwotę 27 000,00 zł (dwadzieścia siedem tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami :

- od kwoty 11 000,00zł od dnia 30 maja 2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 11 000,00zł od dnia 18 marca 2015 do dnia zapłaty,
- od kwoty 5 000,00zł od dnia 25 marca 2015 r. do dnia zapłaty;

II. W pozostałej części powództwo oddala;

III. Zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda R. P. kwotę 4 566,52 zł (cztery tysiące pięćset sześćdziesiąt sześć złotych i pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. Nakazuje ściągnąć pod pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Dębicy kwotę 350,00zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem części opłaty sądowej od pozwu.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Dębicy z dnia 16 czerwca 2015 r.

Powód R. P. wytoczył powództwo przeciwko(...) Towarzystwu (...) z siedzibą w W. wnosząc o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 11.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za cierpienia fizyczne i psychiczne związane z obrażeniami doznanymi w wypadku z wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 maja 2014 r. do dnia zapłaty.

Na uzasadnienie powód podał, że w dniu 22 stycznia 2014 r. w D. na ulicy (...) miał miejsce wypadek drogowy w wyniku którego powód doznał obrażeń ciała. Kierujący pojazdem marki S. (...) numer rejestracyjny (...) (...) zbliżając się do oznakowanego przejścia dla pieszych, nie zachował wymaganej w tej sytuacji szczególnej ostrożności, w wyniku czego potrafił przechodzącego przez jezdnię na oznakowanym przejściu dla pieszych z lewej na prawą stronę jezdni pieszego powoda R. P.. Okoliczności zdarzenia pomiędzy stronami są bezsporne. Powód został przewieziony do Szpitala w (...), przebywał w nim od dnia 22 stycznia 2014 r. do dnia 31 stycznia 2014 r. Po wypisaniu ze szpitala lekarz zlecił wykonanie dalszych badań, kontrolę w poradni okulistycznej, neurologicznej, chirurgicznej. Powód regularnie uczęszczał do

poradni specjalistycznych ze względu na występujące dolegliwości bólowe głowy oraz odcinka kręgosłupa szyjnego. Powód odbył wizytę u okulisty i laryngologa. Z uwagi na uciążliwe i nieustające bóle w okolicy kręgosłupa szyjnego w dniu 21 marca 2014 r. powód udał się do (...) Szpitala im. (...) w (...) celem wykonania MR kręgosłupa szyjnego. Powód nadal odczuwa bóle i zawroty głowy oraz bóle w okolicy kręgosłupa szyjnego. Przez pierwsze dwa-trzy tygodnie po wypadku doznany uraz spowodował ograniczenie zdolności poruszania się powoda i uniemożliwił wykonywanie wielu czynności życia codziennego. Dolegliwości bólowe stały się przyczyną dodatkowego obciążenia psychicznego powoda. Wystąpiły problemy z koncentracją, co stanowi dyskomfort dla powoda będącego osobą młodą, aktywną, uprawiającą sport. Problemy z koncentracją i zawroty głowy utrudniają naukę. Powodowi zlecono prowadzenie oszczędnego trybu życia. Powód doznał również urazu powypadkowego psychicznego – lęk przed przejściem przez jezdnię, problemy ze snem, wybudzanie się w nocy. Pismem z dnia 26 lutego 2014 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty zadośćuczynienia w wysokości 25.000,00 zł. Decyzją z dnia 1 kwietnia 2014 r. pozwany przyznał 2.000,00 zł. Pismem z dnia 8 maja 2014 r. powód wezwał o dopłatę zadośćuczynienia. Kolejną decyzją z dnia 29 maja 2014 r. pozwany przyznał powodowi kwotę 1.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 70,95 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia. Powód domaga się zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 30 maja 2014 r. do dnia zapłaty, tj. od dnia następnego po ukończeniu likwidacji szkody przez pozwanego (decyzja pozwanego z dnia 29 maja 2014 r.), oraz po wyczerpaniu przez pozwanego 30-dniowego terminu do spełnienia świadczenia od dnia zgłoszenia szkody (art. 817 § 2 k.p.c.).

Pozwany (...) Towarzystwo (...) z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Na uzasadnienie podał, iż dochodzona pozwem kwota jest bezzasadna, jako zawyżona. Domagając się kwoty 11.000,00 zł powód dąży do bezpodstawnego wzbogacenia i poprawienia sytuacji majątkowej, nie wykazując rozmiaru krzywdy jakiej doznał, uzasadniającej przyznanie żądanej kwoty. Wysokość zadośćuczynienia powinna uwzględniać także stosunki majątkowe oraz poziom życia istniejący w kraju miejsca zamieszkania poszkodowanego. Najbliższym zaś punktem odniesienia powinien być poziom życia osoby, której przysługuje zadośćuczynienie, gdyż jej stopa życiowa rzutować będzie na rodzaj wydatków konsumpcyjnych mogących zrównoważyć doznane cierpienie. Powód mógł uzyskać w związku z wypadkiem świadczenia z innych tytułów np. ubezpieczenia dobrowolne na życie, itp. Winny być one uwzględnione przy miarkowaniu zadośćuczynienia. Ewentualne odsetki powinny być zasądzone od dnia wyrokowania, gdyż dowody przeprowadzone przed Sądem umożliwią ocenę krzywdy powoda.

Pismem procesowym z dnia 16 marca 2015 r. powód rozszerzył żądanie pozwu domagając się ostatecznie zasądzenia kwoty 27.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od kwoty 11.000,00 zł od dnia 30 maja 2014 r. do dnia zapłaty, od kwoty 16.000,00 zł od dnia wniesienia rozszerzonego powództwa do dnia zapłaty. Na uzasadnienie podał, iż z opinii biegłych sądowych wynika, iż powód doznał rozległych obrażeń ciała. Może także dojść do występowania późniejszych powikłań pourazowych, tj. zaniku mózgu. Skutki wypadku będzie odczuwał powód przez okres około 2 lat w postaci wykluczenia z uprawiania sportu i zaawansowanej rekreacji, a także ma ograniczony zakres uczestnictwa w życiu społecznym i towarzyskim. Powód ma także problemy z koncentracją i zawroty głowy, jest w klasie maturalnej i obawia się, iż bóle głowy i kłopoty z koncentracją mogą utrudnić mu dostanie się na wymarzony kierunek studiów. Ustalony przez biegłych sądowych stały i długotrwały uszczerbek na zdrowiu wynosi łącznie 33 %. Dlatego kwota zadośćuczynienia 27.000,00 zł jest adekwatna do rozmiaru cierpień i krzywd powoda, tym bardziej, iż pozwany w postępowaniu likwidacyjnym wypłacił jedynie 3.000,00 zł. Łączna kwota zadośćuczynienia – 30.000,00 zł jest w pełni uzasadniona biorąc pod uwagę wysokość uszczerbku – 33 %.

W piśmie procesowym z dnia 24 marca 2015 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w rozszerzonym zakresie w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 22 stycznia 2014 r. miał miejsce wypadek drogowy w (...) przy ulicy (...) w wyniku którego kierujący pojazdem marki S. (...) o numerze rejestracyjnym (...) zbliżając się do oznakowanego przejścia dla pieszych, nie

zachował wymaganej w tej sytuacji szczególnej ostrożności, w wyniku czego potrafił przechodzącego przez jezdnię na oznakowanym przejściu dla pieszych z lewej na prawą stronę jezdni pieszego – powoda R. P..

Dowód:

- zeznania świadka U. P., k. 53-54.

- przesłuchanie powoda R. P., k. 54,

Po wypadku w dniu 22 stycznia 2014 r. powód R. P. został przewieziony karetką pogotowia do Szpitala (...) (...) w (...) przy ulicy (...). W szpitalu przebywał od dnia 22 stycznia 2014 r. do dnia 31 stycznia 2014 r. Po wypisaniu ze szpitala lekarz zlecił powodowi wykonanie dalszych badań – kontrolę w poradni okulistycznej, neurologicznej oraz chirurgicznej.

Dowód:

- odpis karty informacyjnej Szpitalnego Oddziału Ratunkowego z dnia 22 stycznia 2014r., k. 8-9,

- odpis karty informacyjnej (...) w (...) Oddział (...) Urazowej i Ortopedii z dnia 31 stycznia 2014 r., k. 10,

- odpis historii choroby powoda, k. 11-14

- odpis badania RTG z dnia 29 stycznia 2014 r., k. 15,

- odpis wyniku badania MR z dnia 21 marca 2014 r., k. 16,

- odpis historii choroby powoda z Poradni Podstawowej (...), k. 17,

- odpis karty oceny ryzyka i rejestracji zakażenia szpitalnego w Oddziale Zabiegowym, k. 18,

- odpis zaleceń pielęgniarских do dalszego postępowania po wypisie ze szpitala z dnia 31 stycznia 2014 r., k. 19,

- odpis indywidualnej karty pielęgnacji, k. 20,

Powód R. P. w wyniku wypadku drogowego z dnia 22 stycznia 2014 r. doznał następujących obrażeń ciała mających związek przyczynowo-skutkowy z tym wypadkiem, a to: złamania łuski i zatoki kości czołowej prawej, stłuczenia głowy, odmę prawego oczodołu. Leczony był zachowawczo, konsultowany neurologicznie i okulistycznie. Dalsze leczenie kontynuował u lekarza rodzinnego i w poradniach specjalistycznych. W związku z utrzymującymi się dolegliwościami głowy i kręgosłupa w dniu 21 marca 2014 r. wykonano badanie MR kręgosłupa szyjnego.

W wyniku wypadku komunikacyjnego powód doznał urazu głowy, szyi, ogólnego potłuczenia, a w trakcie leczenia i diagnostyki stwierdzono następujące obrażenia ciała, które mają związek przyczynowo-skutkowy z zaistniałym wypadkiem: złamanie kości czołowej i zatoki czołowej prawej z odmą prawego oczodołu, pourazowy zespół bólowy korzeniowy kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości, pourazowy zespół adaptacyjny.

Złamanie kości czołowej i zatoki czołowej prawem z odmą prawego oczodołu spowodowało trwałe uszczerbek na zdrowiu w wysokości 8 %. Natomiast pourazowy zespół bólowy korzeniowy kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości i pourazowy zespół adaptacyjny spowodowały długotrwałe uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5 %. Łącznie z przyczyn ortopedycznych uszczerbek na zdrowiu wynosi 13 %. U powoda doszło do trwałego naruszenia struktury anatomicznej kości. Złamanie łuski kości czołowej przechodzi na prawą zatokę czołową powodując odmę prawego oczodołu. Występuje także ograniczenie zgięcia kręgosłupa szyjnego do lewego boku o 20°, do prawego boku o 10°, próbę B-M 3 cm. Doznane obrażenia wiązały się ze znacznymi dolegliwościami w pierwszych dwóch tygodniach

od wypadku, w pierwszym tygodniu uraz spowodował ograniczenie w poruszaniu się, następnie przez okres 6 miesięcy ból utrzymywał się przy gwałtownych ruchach głową w pełnym zakresie oraz przy przeciążeniu. W tym okresie powód przyjmował leki przeciwbólowe. Aktualnie mogą pojawiać się częściej bóle głowy przy wysiłku, stresie, zmianie pogody. Powód przez okres dwóch lat od wypadku z powodu dolegliwości bólowych głowy, ograniczeń ruchomości kręgosłupa szyjnego oraz zaburzeń adaptacyjnych jest wykluczony z uprawiania sportu i zaawansowanej rekreacji, a także ma w tym okresie ograniczony zakres uczestnictwa w życiu społecznym i towarzyskim.

Dowód:

- **odpis karty informacyjnej Szpitalnego Oddziału Ratunkowego z dnia 22 stycznia 2014r., k. 8-9,**
- **odpis karty informacyjnej (...)w (...) Oddział (...) Urazowej i Ortopedii z dnia 31 stycznia 2014 r., k. 10,**
- **odpis historii choroby powoda, k. 11-14**
- **odpis badania RTG z dnia 29 stycznia 2014 r., k. 15,**
- **odpis wyniku badania MR z dnia 21 marca 2014 r., k. 16,**
- **odpis historii choroby powoda z Poradni Podstawowej (...), k. 17,**
- **odpis karty oceny ryzyka i rejestracji zakażenia szpitalnego w Oddziale Zabiegowym, k. 18,**
- **odpis zaleceń pielęgniarских do dalszego postępowania po wypisie ze szpitala z dnia 31 stycznia 2014 r., k. 19,**
- **odpis indywidualnej karty pielęgnacji, k. 20,**
- **opinia biegłego sądowego chirurga ortopedy - traumatologa J. S. (1) z dnia 27 lutego 2015 r., k. 83-84,**
- **opinia uzupełniająca biegłego sądowego chirurga ortopedy - traumatologa J. S. (1) z dnia 1 czerwca 2015 r., k. 141.**

Rozpoznanie z zakresu neurologii występujące u powoda R. P. to złamanie kości czołowej i zatoki czołowej, pourazowy zespół bólowy głowy, zespół bólowy korzeniowy szyjny, ograniczenie ruchomości kręgosłupa szyjnego, pourazowy zespół adaptacyjny, uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi: z tytułu złamania kości czołowej i zatoki czołowej – 5 %, ograniczenie ruchomości w zakresie zginania – 5 %, urazowy zespół korzeniowy szyjny – 5 %, pourazowe zaburzenia adaptacyjne – 5 %. Razem 20 %.

Neurologicznymi skutkami przebytego urazu są: bóle głowy i zaburzenia korzeniowe szyjne. Złamanie kości czaszki stanowi uszczerbek trwały uwarunkowany anatomicznie, pozostałe zaburzenia stanowią uszczerbek długotrwały z szansą na ich ustąpienie i odzyskanie sprawności. W okresie leczenia szpitalnego powód był osobą leżącą przez 6 dni. W tym okresie mógl wymagać dodatkowej pomocy w zakresie czynności pielęgnacyjnych w zakresie 1 godziny dziennie. Szpital opuścił z dolegliwościami bólowymi zmuszającymi do przyjmowania leków przeciwbólowych systematycznie przez okres dwóch miesięcy, a następnie rzadziej jeden raz dziennie lub jeden raz na kilka dni przez okres następnych sześciu miesięcy. Obecnie powód nie przyjmuje leków przeciwbólowych systematycznie, lecz złamanie kości czaszki może w przyszłości usposabiać do nawrotu bólu głowy w różnych sytuacjach, najczęściej zmęczenia, stresu, zmian pogody. Nie do przewidzenia obecnie jest zagrożenie wystąpienia tzw. późnych powikłań pourazowych np. zanik mózgu. Ograniczenie ruchomości kręgosłupa szyjnego upośledza ogólną sprawność ruchową. Czynności związane z koniecznością oglądania się przez ramię np. przy prowadzeniu pojazdu, uprawianiu sportu lub czynności zawodowe

w pozycji pochylonej są aktualnie i mogą być w przyszłości utrudnione. Zaburzenia natury psychologicznej przy przewlekaniu się powinny zostać poddane terapii psychologicznej i psychiatrycznej.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii J. S. (2) z dnia 12 grudnia 2014 r., k. 68-70.

Powód R. P. w chwili wypadku z dnia 22 stycznia 2014 r. był uczniem Technikum (...) w (...)i uczęszczał wówczas do klasy (...) W chwili wypadku nigdzie nie pracował i był na utrzymaniu matki (...). Powód nadal kontynuuje naukę, ma siostrę pełnoletnią, która ma (...) lata, matka powoda zarabia miesięcznie około 2.000,00 zł netto. Powód przed wypadkiem był osobą aktywną fizycznie, uprawiał sport. Przez tydzień po wyjściu ze szpitala nie chodził do szkoły. Obawiał się przechodzenia przez jezdnię, zrobił się nerwowy.

Dowód:

- zeznania świadka U. P., k. 53-54,

- przesłuchanie powoda R. P., k. 54,

- odpis zaświadczenia Zespołu Szkół nr (...) im. (...) z siedzibą w (...) z dnia 6 czerwca 2014 r., k. 26.

Pełnomocnik powoda pismem z dnia 26 lutego 2014 r. dokonał zgłoszenia szkody pozwanemu (...) Towarzystwu (...) z siedzibą w W. i wezwał o zapłatę zadośćuczynienia w kwocie 25.000,00 zł. Decyzją z dnia 1 kwietnia 2014 r. pozwany przyznał zadośćuczynienie w kwocie 2.000,00 zł. Pismem z dnia 8 maja 2014 r. pełnomocnik powoda wezwał o zapłatę pozostałego roszczenia w kwocie 23.000,00 zł plus kwoty 70,95 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia z faktury numer (...) z dnia 23 marca 2014r. Pozwany decyzją z dnia 29 maja 2014 r. przyznał dodatkowo kwotę 1.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 70,95 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

Dowód:

- odpis zgłoszenia szkody i wezwania do zapłaty z dnia 26 lutego 2014 r., k. 21-22,

- odpis decyzji z dnia 1 kwietnia 2014 r., k. 23,

- odpis decyzji z dnia 29 maja 2014 r., k. 25.

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił na podstawie dokumentów. W ocenie Sądu brak jakichkolwiek powodów do kwestionowania ich prawdziwości, w szczególności nie zachodziły zarówno w samej ich treści jak i pomiędzy przedmiotowymi dokumentami, a pozostałym materiałem dowodowym żadne sprzeczności.

Podzielił Sąd opinie biegłych sądowych: sądowego chirurga, ortopedy-traumatologa J. S. (1) i neurologa J. S. (2) wykonane na użytek niniejszego postępowania na okoliczność procentowego uszczerbku na zdrowiu związanego ze skutkami wypadku, natężenia cierpień fizycznych oraz bólu, okresu ich trwania, doznanych obrażeń w wyniku wypadku. Opinie te były jasne, logiczne i wyczerpujące. Mogły zatem, jako rzetelne i pełne stanowić oparcie dla Sądu w przedmiotowej sprawie. Są one na tyle szczegółowe i rzeczowe, że pozwalają Sądowi wyrobić w całej pełni pogląd o rozmiarach cierpień i krzywd doznanych przez powoda.

Sąd rozważył, co następuje:

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów jest obowiązkowe (art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych, Dz. U. Nr 124, poz. 1152 z późn. zmianami). Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela, wynikający z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, określa art. 822 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem, zakład ubezpieczeń zobowiązany

jest do zapłacenia określonego w umowie ubezpieczenia odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Gdy chodzi o ubezpieczenie komunikacyjne, zakres ten konkretyzuje art. 34 ust. 1 powoływanej wyżej ustawy, zgodnie z którym z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych kryteriów jakie należy uwzględniać przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, a kryteria te wypracowała judykatura, szczególnie Sądu Najwyższego

Jednym z kryteriów określających odpowiedniość zadośćuczynienia jest jego kompensacyjny charakter (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2006 r. IV CK 384/05 LEX 179739). Na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo określić w okolicznościach konkretnej sprawy. Mierzenie krzywdy wyłącznie stopniem uszczerbku na zdrowiu stanowiłoby niedopuszczalne uproszczenie nie znajdujące oparcia w treści art. 445 §1 k.c. (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 czerwca 2005 r. I CK 7/05, LEX nr 153254). Sąd Najwyższy w wyroku z 5 października 2005 r. I PK 47/05.M.P.PR. (...) stwierdził, że określony procentowo uszczerbek na zdrowiu służy tylko jako pomocniczy środek ustalania rozmiaru odpowiedniego zadośćuczynienia i zadośćuczynienie to nie może być mechanicznie mierzone przy zastosowaniu stwierdzonego procentu uszczerbku na zdrowiu.

Ugruntowany w orzecznictwie i piśmiennictwie należy uznać pogląd o kompensacyjnym charakterze zadośćuczynienia. Jest ono sposobem naprawienia krzywdy w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Ze względu na niewymierny charakter krzywdy oceniając jej rozmiar należy wziąć pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, w tym czas trwania i stopień intensywności cierpień fizycznych i psychicznych, nieodwracalność skutków urazu (kalectwo, oszpeccenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, wiek poszkodowanego, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową, postawę sprawcy i inne czynniki podobnej natury. Określenie wysokości zadośćuczynienia stanowi istotne uprawnienie Sądu rozstrzygającego sprawę merytorycznie i w tym zakresie dysponuje Sąd swobodą decyzyjną.

Podkreślić również należy, iż istotnym elementem mającym wpływ na wysokość zadośćuczynienia jest wiek poszkodowanego, gdyż intensywność cierpień z powodu kalectwa jest większa u człowieka młodego, skazanego na rezygnację z radości życia jaką daje zdrowie, możliwość pracy i osobistego rozwoju (wyrok Sądu Najwyższego z 12 września 2002 IV CKN 1266/00, LEX nr 80272).

Zasadniczym jednak kryterium przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy. Za jedyną przesłankę ustalenia wysokości zadośćuczynienia przyjmuje się rozmiar krzywdy. Zasada tzw. umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia nie może podważać kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia, a zatem wysokość ta musi mieć dla uprawnionego odczuwalną wartość ekonomiczną, adekwatną do warunków gospodarki rynkowej. Wysokość stopy życiowej społeczeństwa jedynie w sposób uzupełniający może rzutować na wysokość zadośćuczynienia należnego poszkodowanemu, a kwestią zasadniczą jest rozmiar szkody niemajątkowej (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10, OSNP 2012/5-6/66; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 maja 2012 r., IV CSK 416/11). Zadośćuczynienie ma na celu kompensatę nie tylko cierpień fizycznych, ale również niekorzystnych następstw zdarzenia w sferze psychiki poszkodowanego. Ma na celu przyniesienie poszkodowanemu równowagi naruszonej przez doznane cierpienia psychiczne (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 2011 r., I PK 275/10, LEX numer 1164114). Suma pieniężna przyznana tytułem zadośćuczynienia ma być zgodnie z art. 445 § 1 k.c. odpowiednia. Przepis ten nie precyzuje zasad ustalenia jej wysokości. Decydujące znaczenie ma rozmiar doznanej krzywdy, gdyż zadośćuczynienie ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej, wyrażającej się doznaną krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych. Zadośćuczynienie jest świadczeniem przyznawanym jednorazowo, ma ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę za całą krzywdę wyrządzoną poszkodowanemu czynem niedozwolonym, za wszystkie jego cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno te których już doznał, jak i te, które

zapewne w związku z doznanym uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia wystąpią u niego w przyszłości, jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2012 r., I CSK 74/12, LEX numer 1226824, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2012 r., V CSK 332/11, LEX numer 1228612).

Sąd Rejonowy w Dębicy orzekając w punkcie I wyroku o zadośćuczynieniu kierował się przesłankami określonymi w art. 445 §1 k.c., uwzględnił więc doznaną przez powoda krzywdę wynikającą z cierpień fizycznych i psychicznych oraz istniejące u niego następstwa uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia.

Stan zdrowia będący skutkiem opisanego wyżej wypadku drogowego ograniczył aktywność fizyczną powoda. Powód był hospitalizowany w szpitalu, a uszczerbek na zdrowiu, który ustalili biegli sądowi wynosi z przyczyn neurologicznych: z tytułu złamania kości czołowej i zatoki czołowej – 5 %, ograniczenie ruchomości w zakresie zginania – 5 %, urazowy zespół korzeniowy szyjny – 5 %, pourazowe zaburzenia adaptacyjne – 5 %. Razem 20 %. Uszczerbek na zdrowiu z przyczyn chirurgiczno-ortopedycznych wynosi: złamanie kości czołowej i zatoki czołowej prawem z odną prawego oczodołu spowodowało trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 8 %. Natomiast pourazowy zespół bólowy korzeniowy kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości i pourazowy zespół adaptacyjny spowodowały długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5 %. Łącznie z przyczyn ortopedycznych uszczerbek na zdrowiu wynosi 13 % (vide: opinie biegłych sądowych J. S. (2) i J. S. (1)). Cały uszczerbek na zdrowiu powoda zarówno z przyczyn ortopedycznych jak i neurologicznych to 33 %.

Taki uszczerbek na zdrowiu pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem drogowym i jest skutkiem tego wypadku. Wszystkie te okoliczności w połączeniu ze stresem psychicznym, jaki niewątpliwie był udziałem powoda powodują, że zdaniem Sądu odpowiednią kwotą zadośćuczynienia, oprócz kwoty dotychczas wypłaconej (3000,00 zł), jest kwota 27.000,00 zł objęta rozszerzonym żądaniem pozwu.

Kwota ta z pewnością nie zwróci powodowi w pełni zdrowia, jednak jej ekonomiczna wartość będzie odczuwalna, z drugiej zaś strony nie będzie zbyt nadmierna i uciążliwa dla pozwanego.

W ocenie Sądu Rejonowego zasądzone zadośćuczynienie stanowi realne i adekwatne przysporzenie dla powoda, zarówno z punktu widzenia subiektywnego powoda, jak i obiektywnego, gdyż łącznie z dotychczas wypłaconym zadośćuczynieniem przez pozwanego będzie to kwota 30.000,00 zł (pозwany wypłacił powodowi 3.000,00 zł w oparciu o decyzję z dnia 1 kwietnia 2014 r. i z dnia 29 maja 2014 r.).

Odsetki od kwoty 11.000,00 zł zadośćuczynienia Sąd zasądził od dnia 30 maja 2014 r., tj. od dnia następnego po dacie wydania decyzji z dnia 29 maja 2014 r., którą pozwany przyznał powodowi zadośćuczynienie w kwocie 1.000,00 zł, a wcześniej w kwocie 2.000,00 zł. Powód wezwał do zapłaty kwoty 25.000,00 zł zadośćuczynienia pismem z dnia 26 lutego 2014 r. Ponieważ pozwany wypłacił kwotę 3.000,00 zł, pozostaje w opóźnieniu co do kwoty 11.000,00 zł objętej pozwem z dnia 12 czerwca 2014 r. od dnia 30 maja 2014 r., tj. dnia następnego po wydaniu decyzji z dnia 29 maja 2014 r.

Odnosnie odsetek od rozszerzonego żądania pozwu, co nastąpiło pismem z dnia 16 marca 2015 r., złożonym w Sądzie Rejonowym w Dębicy w dniu 18 marca 2015 r. to uzasadnione było żądanie zawarte w tym piśmie zasądzenia odsetek od dnia wniesienia tego pisma, lecz od kwoty 11.000,00 zł, gdyż powód przed wytoczeniem powództwa określił kwotowo swoje roszczenie wezwaniem do zapłaty. Odnosnie zaś kwoty 5.000,00 zł zasądzone odsetki od dnia 25 marca 2015 r., tj. od dnia następnego po dniu zajęcia stanowiska przez pozwanego w przedmiocie rozszerzonego żądania pozwu, co nastąpiło w piśmie procesowym z dnia 24 marca 2015 r., gdyż kwota ta przekraczała żadaną w wezwaniu do zapłaty z dnia 26 lutego 2014 r. kwotę 25.000,00 zł.

Świadczenia odszkodowawcze zakładu ubezpieczeń są terminowe, jednak zakład nie pozostaje w opóźnieniu co do kwot nie objętych jego „decyzją” jeżeli poszkodowany po jej otrzymaniu lub wcześniej nie określił kwotowo swojego roszczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 1999 r. III CKN 315/98, OSNC 2000/2/31). Doręczenie pisma procesowego należy uznać za zgłoszenie szkody a rzeczą pozwanego Towarzystwa (...) jest rozpoznanie zasadności

roszczenia w terminie 30 dni (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2006 r. I CSK 7/05 LEX nr 179967). W piśmie procesowym z dnia 18 marca 2015 r. powód określił kwotowo roszczenie a pozwany odmówił jego spełnienia w piśmie procesowym z dnia 20 marca 2015 r.

Zasadą jest, a wyrażoną w art. 481 § 1 k.c., iż wierzycielowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego liczone od daty wymagalności roszczenia. W przypadku zobowiązań z czynów niedozwolonych, które mają charakter bezterminowy stan opóźnienia w spełnieniu świadczenia powstaje po wezwaniu dłużnika do jego spełnienia. Znaczenie takiego wezwania wierzyciela (art. 455 k.c.) polega na tym, że z jego chwilą na dłużniku ciąży obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia i że nie spełniając go popada w opóźnienie, a to uprawnia wierzyciela do żądania odsetek za czas opóźnienia.

Wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru orzeczenia kształtującego treść stosunku prawnego, czy orzeczenia waloryzującego wysokość należnego powodowi świadczenia. Jeśli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, to dłużnik powinien spełnić świadczenie niezwłocznie po wezwaniu. W wypadku opóźnienia dłużnika wierzyciel jest uprawniony do odsetek od nieterminowo spełnionego świadczenia pieniężnego. Roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia, co do zasady nie podlega odrębnym regułom w zakresie terminu spełnienia świadczenia przez dłużnika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2006 r. V CSK 266/06, LEX numer 276339).

Normy prawnej zawartej w art. 481 §1 k.c. nie można stosować w oderwaniu od charakteru świadczenia głównego i funkcji odsetek jako świadczenia ubocznego. Skoro powód przed wytoczeniem powództwa zgłosił szkodę pozwanemu, pozwany powinien spełnić świadczenie w terminie 30 dni, który to termin wynika z art. 14 ustęp 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124 poz. 1152 z późn. zm.), a także art. 817 § 1 k.c. Termin ten ma znaczenie o tyle, że konkretyzuje pojęcie niezwłocznego spełnienia świadczenia, o którym mowa w art. 455 k.c. To, że pozwany w oparciu o własne postępowanie dowodowe przeprowadzone w toku likwidacji szkody odmiennie ocenił fakty, nie może skutkować tym, że nie popadł w opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Wynika to również z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r., II CK 146/02, LEX numer 82271 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1331/00, wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2011 r. V CSK 38/11, LEX numer 1129170.

Reasumując, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie powołanych przepisów.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., ponieważ powód uległ tylko co do nieznacznej części swojego żądania w zakresie odsetek ustawowych. Na koszty złożyły się: koszty opłaty sądowej od pozwu w łącznej kwocie 1.000,00 zł (200,00 zł + 800,00 zł od rozszerzonego żądania pozwu), koszty opinii biegłego sądowego J. S. (1) w kwocie 382,96 zł, koszty opinii uzupełniającej biegłego sądowego J. S. (1) w kwocie 191,80 zł, koszty opinii biegłego sądowego J. S. (2) w kwocie 382,96 zł, koszty zastępstwa procesowego powoda i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 2.417,00 zł.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocników, będących radcami prawnymi ustalono na podstawie § 6 pkt 5 w związku z § 2 ust. 1 i 2 i § 4 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1349 z późn. zm.).

Wobec zmiany w toku postępowania wartości przedmiotu sporu w skutek rozszerzenia żądania pozwu wartość tę przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia pełnomocnika bierze się pod uwagę dopiero poczynając od następnej instancji.

Powód postanowieniem z dnia 8 lipca 2014 r. został zwolniony od opłaty sądowej od pozwu z dnia 12 czerwca 2014 r. ponad kwotę 200,00 zł. Ponieważ roszczenie pozwu uwzględniono w całości brakującą część opłaty sądowej od pozwu, tj. kwotę 350,00 zł nakazano ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Dębicy

na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594 z późn. zm.)